

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/75/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813010202
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5813010202.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Pavla Polku a JUDr. Moniky Liptákovej, na verejnom zasadnutí konanom 20. novembra 2018, prejednal odvolanie podané obžalovaným L. T., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/65/2013 zo dňa 10.4.2018 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušuje rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/65/2013 zo dňa 10.4.2018, vo výroku o treste.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/65/2013 zo dňa 10.4.2018,

obžalovaného L. T., nar. XX.X.XXXX v A., trvale bytom F. č. XXX, okres M., živnostník, rozvedený, na slobode,

o d s u d z u j e

Podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd u k l a d á obžalovanému ochranný dohľad po dobu 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 77 ods. 1 písm. b) Tr. zák. súd u k l a d á obžalovanému povinnosť dvakrát v kalendárnom mesiaci osobne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka v mieste svojho bydliska.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Námestovo rozsudkom, sp.zn. 4T/65/2013 z 10.4.2018, obžalovaného L. T. uznal za vinného z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) (s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák.), ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že:

„od presne nezisteného času, najmenej od leta roku 2010 do 3.12.2011, si neoprávnene na neznámom mieste obstarával a od L. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. č. XXX aj kupoval metamfetamín, ktorý je zaradený do II. skupiny psychotropných látok v zozname omamných a psychotropných látok

uvedených v zákone č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, ktorý neoprávnene prechovával a na rôznych dosiaľ nezistených miestach a následne neoprávnene dopravoval a predával, spravidla v cene 10,- eur za 1 diel (1 ml) metamfetamínu, užívateľom v obciach okresov Námestovo a Tvrdošín, a to minimálne C. A., nar. XX.X.XXXX, U. S., nar. X.X.XXXX a Q. Y., nar. X.X.XXXX“.

Za to mu súd podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd zaradil obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obžalovanému ochranný dohľad po dobu 30 mesiacov.

Podľa § 77 ods. 1 písm. b) Tr. zák. súd uložil obžalovanému povinnosť dvakrát v kalendárnom mesiaci osobne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka v mieste svojho bydliska.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaním obžalovaného. Podané odvolanie odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Leny Kozákovskej. V podrobnom odôvodnení odvolania, ktoré bolo zažurnalizované v spisovom materiáli na č.l. 782 až 786 odsúdený označil napadnutý rozsudok okresného súdu za nezákonný. Úvodom opísal výrokové časti napadnutého rozsudku. Zo žalovanej trestnej činnosti sa necítil byť vinný. Rozhodnutie prvostupňového súdu o uznanej vine nemá oporu v zákone. V trestnom konaní nebolo žiadnym dôkazom jednoznačne preukázané, že žalovaného trestného činu sa dopustil. Drogy si zaobstarával pre vlastnú potrebu. Obžalovaný poukázal na výsledky vykonanej domovej prehliadky, ktoré ho zo žalovanej trestnej činnosti neusvedčili. V ďalšej časti zvýraznil tú skutočnosť, že hlavní svedkovia stíhanej trestnej činnosti na hlavnom pojednávaní odmietli vypovedať. Prvostupňový súd nevzal do úvahy opakovanú námietku o nevieryhodnosti výpovedí svedkov C. A. a Q. Y.. V ďalšej časti ozrejmil vzájomné vzťahy medzi jednotlivými svedkami, ktorí vypovedali v trestnom stíhaní. Obžalovaný taktiež uviedol, že znalecké dokazovanie nevylúčilo možnosť, že svedkovi U. S. predával liekovú náhradu drogy. V trestnom stíhaní nebolo preukázané, že skutok spáchal závažnejším spôsobom konania, t.j. po dlhší čas a na viacerých osobách. V tejto súvislosti zvýraznil znenie ustanovenia § 38 ods. 1 Tr. zák. Rozsudok okresného súdu označil za nepreskúmateľný a neurčitý. Obžalovaný namietal aj procesné pochybenia prvostupňového súdu na hlavných pojednávaniach.

Navrhol preto, aby Krajský súd v Žiline napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a sám rozhodol o jeho oslobodení spod podanej obžaloby. Alternatívne navrhol, aby po zrušení napadnutého rozsudku krajský súd rozhodol tak, že ho uzná vinným z trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a zároveň mu uloží podmienený trest odňatia slobody s primeranou skúšobnou dobou a probačným dohľadom. Uvedený návrh odôvodnil súčasným spôsobom vedenia života. Prestal konzumovať drogy, nepožíva alkohol a je otcom troch maloletých detí. Obžalovaný poukázal aj na tú skutočnosť, že od vznesenia obvinenia 17.5.2012 do podania odvolania uplynula doba viac ako 6 rokov. Poukázal preto aj na príslušné rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré uvedené skutočnosti pri ukladaní trestu zohľadnili.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa po splnení zákonných podmienok konalo v neprítomnosti obžalovaného, obhajkyňa navrhla krajskému súdu rozhodnúť v zmysle dôvodov a záverov podaného odvolania.

Prokurátorka krajskej prokuratúry napadnutý rozsudok okresného súdu označila vo všetkých jeho častiach za zákonný a správny, a preto navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané oprávnenou osobou a včas v lehote ustanovenej v § 309 Tr. por. V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov v rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu stanovenom v § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné. Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch o vine a uloženom treste.

Krajský súd v konaní o odvolaní obžalovaného nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. Obžalovaný bol zo spáchania trestnej činnosti usvedčený procesne správne zabezpečenými a vykonanými dôkazmi, medzi ktoré patria výpovede zainteresovaných svedkov, listiny dôležité pre trestné konanie, ako i výsledky znaleckých dokazovaní. Predmetné dôkazy, ktorých podrobný opis je súčasťou napadnutého rozhodnutia, okresný súd vyhodnotil v súlade so základnou zásadou trestného konania, uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. por. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s postupom prvostupňového súdu pri hodnotení dôkazov a tieto sám na základe vnútorného presvedčenia vyhodnotil s totožným výsledkom.

Pokiaľ sa týka dôvodov podaného odvolania je potrebné uviesť, že odvolací súd nezistil procesné pochybenia orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti krajský súd zvyrazňuje tú skutočnosť, že odsudzujúci rozsudok okresného súdu v predmetnom trestnom stíhaní bol štvrtým v poradí, a to po predchádzajúcich uzneseniach krajského súdu, ktorými boli skôr vyhlásené rozsudky zrušené. Krajský súd preto v tomto prípade považoval za nadbytočné opakovane podrobne rozvádzať skutkové okolnosti trestného stíhania obžalovaného, ako aj výpovedné hodnoty a zákonnosť zabezpečených a vykonaných dôkazov. Odvolací súd prijal záver, že po jednotlivých zrušujúcich uzneseniach druhostupňového súdu, okresný súd súčasným preskúmaným rozsudkom odstránil zistené a označené pochybenia v trestnom konaní. Krajský súd už v uznesení, sp.zn. 2To/61/2015 zo 7.10.2015 uviedol, že zákonné podmienky na čítanie svedeckej výpovede boli splnené u svedkov C. A., U. S. a Q. Y..

Svedok U. S. v prípravnom konaní obžalovaného z trestnej činnosti usvedčil. Svedok uviedol, že od obžalovaného kupoval pervitín začiatkom roku 2011 a poslednú dávku kupoval koncom októbra roku 2011. Svedok uviedol cenu kupovanej drogy, ako aj spôsob kontaktovania sa s obžalovaným.

Svedok C. A. svojou výpoveďou z prípravného konania obžalovaného taktiež usvedčil zo žadovanej trestnej činnosti. Drogy od obžalovaného kupoval opakovane, pričom presne opísal spôsob akým sa s obžalovaným kontaktoval, resp. ako dochádzalo k odovzdaniu a prebratiu omamných látok.

Svedok Q. Y. na hlavnom pojednávaní využil svoje právo a odmietol vypovedať, ale v prípravnom konaní uviedol, že obžalovaný drogy nielen konzumoval, ale tieto aj predával. Svedok pervitín osobne kúpil od obžalovaného a detailne uvedené konanie opísal.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 19.1.2017 priznal, že v minulosti drogy užíval. Osoby jednotlivých svedkov poznal a s týmito sa aj stretával. Ďalej uviedol, že nepopiera tú skutočnosť, že im niečo predal, ale bolo to len raz, a to ich oklamal s tým, že drogu im nikdy v živote nepredal. Nepamätal si, čo konkrétne im predal, ale vedel, že to bola náhrada za drogu.

Vyhodnotením označených výpovedí, ako aj ďalších listinných dôkazov vo forme prepisov o odpočúvaní a záznamoch telekomunikačnej prevádzky, znaleckých posudkov a domovej prehliadky, ako aj iných dôkazov, ktoré sú uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, mal krajský súd jednoznačne preukázané, že obžalovaný sa dopustil žalovaného skutku. Okresný súd tento skutok správne právne kvalifikoval ako pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Tr. zák. Obžalovaný v zmysle príslušných ustanovení Trestného zákona stíhanú trestnú činnosť páchal po dlhší čas a na viacerých osobách. Pokiaľ sa týka takéhoto tvrdenia krajský súd v neuvedených podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu. S uvedenými dôvodmi ohľadne uznanej viny obžalovaného sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil a tieto si aj v rozhodovacom procese osvojil.

Odvolanie obžalovaného krajský súd vyhodnotil ako čiastočne dôvodné, a to pri uloženej výmere trestu odňatia slobody.

Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ktorému zodpovedajú ustanovenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), neupravuje parciálne právo spočívajúce v možnosti zmiernenia trestu pre prípad, keď sa súd domnieva, že by použitie trestnej sankcie podľa hmotného práva príslušného štátu sa javilo ako neprimerane prísne. Týka sa procesných atribútov konania pred nezávislým a nestranným súdom, ako aj konania osobou zákonného sudcu v primeranej lehote.

Problematikou neprimerane prísnych sankcií sa zaoberá čl. 3 Dohovoru (ktorému zodpovedá čl. 16 ods. 2 Ústavy), avšak v kontexte zákazu mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzaniu alebo trestu.

Z hľadiska vnútroštátneho práva prichádza do úvahy zníženie v osobitnej časti Trestného zákona ustanoveného minima trestnej sadzby podľa ustanovení § 39 a § 118 Tr. zák. Medzi „okolnosti prípadu“ podľa osobitného zmiernovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. však patrí aj neprerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak nie sú prieťahy zavinené obvineným, v čom je styčný bod tejto zákonnej úpravy s čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 48 ods. 2 Ústavy, a zároveň premietnutie čl. 13 Dohovoru do právneho poriadku Slovenskej republiky vo vzťahu k dotknutému porušeniu práv obvineného (právna veta rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. septembra 2016, sp.zn. 2Tdo/76/2015 uverejnená pod č. 46 Zbierky stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2017).

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 1 Tr. por. Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 2 ods. 7 Tr. por. každý má právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Primeranosť dĺžky konania sa posudzuje vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, pričom súd berie do úvahy skutkovú, právnu a procesnú zložitnosť, správanie štátnych orgánov a strán konania. Všeobecne platí, že lehota konania v trestných veciach by sa mala spravidla posudzovať prísnejšie ako lehota konania v civilných veciach so zreteľom na dôsledky, ktoré má takéto konanie na postavenie obvineného, jeho povesť, profesionálnu činnosť atď. Čo sa týka správania strán konania, samozrejme platí, že iba prieťah, ktorý je možné pripísať štátu, môže viesť k záveru, že sa primeraná lehota nerešpektovala. Prieťahy v konaní pripísateľné stranám môže zapríčiniť skutočnosť, že obvinený predkladal žiadosti o odročenie, o dodatočné vyšetrovanie alebo o dodatočný čas na predloženie podaní, opakovane menil právnych zástupcov, nezúčastňoval sa na pojednávaniach, zmizol, že on alebo jeho právny zástupca úplne alebo čiastočne využívali zdanlivú alebo skutočnú výhodnosť dostupných opravných prostriedkov a stanovených lehôt alebo ak z jeho strany došlo k iným „ťažko pochopiteľným krokom“ vyvolávajúci dojem malej spolupráce.

Krajský súd vykonal podrobnú analýzu vyšetrovacieho a súdneho spisu a nezistil také konanie obžalovaného L. T., ktoré by významnou mierou ovplyvnilo dĺžku prebiehajúceho trestného konania.

Krajský súd zvyrazňuje tú skutočnosť, že skutok obžalovaným bol spáchaný v roku 2010 až v roku 2011. Prvý odsudzujúci rozsudok okresného súdu bol vyhlásený 22.5.2014. Nasledujúce zrušujúce a odsudzujúce rozhodnutia súdov mali za následok, že posledný odsudzujúci rozsudok bol vyhlásený až dňa 10.4.2018. Nezanedbateľnou skutočnosťou pri posudzovaní celkovej dĺžky trestného konania zo strany krajského súdu bol fakt, že k opakovaným zrušeniam odsudzujúcich rozsudkov dochádzalo v dôsledku procesných pochybení okresného súdu z hlavných pojednávaní. Ani v jednom prípade obžalovaný neniesol zodpovednosť za predĺženie, resp. prieťahy v trestnom konaní.

Za tejto situácie preto krajský súd pri ukladaní trestu obžalovanému okrem iného aplikoval ustanovenie § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., ktoré upravuje mimoriadne zníženie trestu, a to vzhľadom na

už naznačené okolnosti prípadu (dĺžka trestného konania). Obžalovanému preto krajský súd uložil po mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody trest vo výmere 5 (päť) rokov. Takáto výmera trestu sa druhostupňovému súdu vzhľadom na všetky okolnosti prípadu a zákonom ustanovenú trestnú sadzbu pre stíhaný trestný čin javila ako primeraná. Vo svojom rozhodnutí zároveň napravil pochybenie okresného súdu, ktorý trest za prevažujúceho pomeru poľahčujúcich okolností uložil podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. (správne 38 ods. 3 Tr. zák.). Z aktuálneho odpisu registra trestov mal krajský súd preukázané, že obžalovaný bol do 10.4.2018, kedy bol vyhlásený napadnutý odsudzujúci rozsudok trikrát súdne trestaný. Za tejto situácie okresný súd nesprávne vyhodnotil priznanú poľahčujúcu okolnosť upravenú v ustanovení § 36 písm. j) Tr. zák. Podľa zistení krajského súdu obžalovaný v minulosti pred vyhlásením odsudzujúceho rozsudku nevedol riadny život, o čom okrem odsúdení súdom svedčilo aj 11 (jedenásť) priestupkových konaní. Vzhľadom na absenciu odvolania prokurátora predmetné pochybenie okresného súdu odvolací súd nemohol napraviť, nakoľko odvolanie podal len obžalovaný, a to bez odvolania intervenujúceho prokurátora. O čiastočnej nedôvodnosti podaného odvolania obžalovaného svedčil aj fakt, že tento bol opakovane súdom potrestaný, a to trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany, sp.zn. OT/13/2018 z 24.5.2018. Obžalovaný sa dopustil trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmienčným odkladom jeho výkonu na dobu 18 mesiacov. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v cestnej premávke vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Krajský súd obžalovaného na výkon mimoriadne zníženého trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, a to v zhode s rozhodnutím okresného súdu. Odvolací súd mal za to, že na osobu obžalovaného možno pôsobiť výkonom trestu aj v ústave s menším stupňom stráženia, ako to ustanovuje § 48 ods. 4 Tr. zák. Ochranný dohľad s uloženou povinnosťou obžalovanému zodpovedá podľa krajského súdu ustanoveniam §§ 76 ods. 1, 78 ods. 1, 77 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

Pre uvedené skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.